

Pradžia>Nagrinėjimas teisme>Vaizdo konferencijos>Įrodymų rinkimas rengiant vaizdo konferencijas
Įrodymų rinkimas rengiant vaizdo konferencijas

Slovakija

1 Ar įrodymus galima rinkti naudojant vaizdo konferenciją, dalyvaujant prašančiosios valstybės narės teismui, ar juos gali tiesiogiai rinkti prašančiosios valstybės narės teismas? Jei taip, kokios atitinkamos nacionalinės procedūros ar kokie įstatymai šiuo atveju taikytini?

Nors Slovakijos teisėje nėra konkrečių taisyklių, pagal kurias įrodymus būtų galima rinkti dalyvaujant prašančiosios valstybės narės teismui, nėra ir tai draudžiančių nuostatų. Pagal proceso taisykles teismas renka įrodymus teismo posėdyje, taip pat, jei tai praktiškai įmanoma, ne teismo posėdyje (Civilinio proceso kodekso (*Občianský súdny poriadok*) 122 straipsnis). Gavęs šalių sutikimą, teismas gali surengti žodinį bylos nagrinėjimą per vaizdo konferenciją arba naudodamas kitą ryšių technologiją (Civilinio proceso kodekso 116 straipsnio 6 dalis). Iš esmės šalys turi teisę dalyvauti renkant įrodymus. Įrodymų rinkimui per vaizdo konferenciją speciali tvarka nenumatyta (išskyrus tai, kas nurodyta pirmiau). Todėl taikomas tik Įrodymų rinkimo potvarkis (*Nariadenie o výkone dôkazu*), Civilinio proceso kodeksas ir Teismų administracinės ir kanceliarijos taisyklės (*Spravovací a kancelársky poriadok pre súdy*) (2015 m. – 2005 m. lapkričio 11 d. Slovakijos teisingumo ministro dekretas Nr. 543 dėl apylinkių teismų (*okresné súdy*), apygardų teismų (*krajské súdy*), specializuotųjų teismų (*Špeciálny súd*) ir karo teismų (*vojenské súdy*) administracinių ir kanceliarijos taisyklių). Visi kiti klausimai sprendžiami teismų tarpusavio susitarimu, padedant E.JN.

2 Ar yra apribojimų dėl asmenų, kuriuos galima apklausti per vaizdo konferenciją, pavyzdžiui, ar taip galima apklausti tik liudytojus, o gal ir ekspertus arba bylos šalis?

Slovakijos teisėje netaikomi jokie apribojimai dėl to, koks asmuo gali būti apklausiamas per vaizdo konferenciją. Pagal Civilinio proceso kodekso 125 straipsnį renkant įrodymus gali būti naudojamos visos priemonės, kurios gali būti naudojamos bylos faktinėms aplinkybėms nustatyti. Visų pirma gali būti apklausiamos šalys, liudytojai ir ekspertai.

Pagal Civilinio proceso kodekso 124 straipsnį renkant įrodymus turi būti laikomasi pareigos užtikrinti įslaptintos informacijos konfidencialumą.

Pagal 100 straipsnio 3 dalį, jeigu teismas nusprendžia atsižvelgti į nepilnamečio nuomonę, ši nuomonė sužinoma per vaiko atstovą arba atitinkamą instituciją, atsakingą už vaiku gerovę, teisinę apsaugą ir socialinę rūpybą, arba apklausiant nepilnamečių net nedalyvaujant vaiko tėvams. Aišku, konkretūs apribojimai priklausytų nuo vaiko amžiaus ir teismo pasirinkto apklausos būdo.

3 Kokie apribojimai taikomi (jei taikomi) įrodymams, kurie gali būti renkami naudojant vaizdo konferenciją?

Jokių, išskyrus apribojimus, susijusius su pačiu vaizdo konferencijos pobūdžiu (tai, kad per vaizdo konferenciją neįmanoma apieškoti patalpų ir pan.).

4 Ar taikoma apribojimų dėl to, kur apklausti asmenį per vaizdo konferenciją, t. y. ar tai turi vykti teisme?

Paprastai įrodymai renkami teismo posėdyje (Civilinio proceso kodekso 122 straipsnis), o posėdžiai paprastai rengiami teismo pastate (Teismų administracinių ir kanceliarijos taisyklių 25 straipsnis kartu su 35 straipsniu). Dėl techninių priežasčių būtų sunku apklausą surengti kur nors kitur.

5 Ar leidžiama įrašyti apklausas per vaizdo konferenciją, ir, jei taip, ar yra atitinkama įranga?

Naudojant vaizdo konferencijų įrangą vaizdo konferenciją taip pat galima įrašyti. Vis dėlto pagal Civilinio proceso kodekso 116 straipsnio 6 dalį žodinis bylos nagrinėjimas per vaizdo konferenciją gali būti rengiamas tik gavus šalių sutikimą. Be šalių sutikimo taikomos bendrosios Civilinio proceso kodekso 44a straipsnio nuostatos, pagal kurias posėdis taip pat gali būti įrašomas naudojant garso įrašymo įrangą. Toks garso įrašas saugomas duomenų laikmenoje, kuri pridedama prie bylos medžiagos.

6 Kokia kalba turi vykti apklausa: a) kai prašymai pateikiami pagal 10–12 straipsnius ir b) kai įrodymai renkami tiesiogiai pagal 17 straipsnį?

Šis klausimas nėra konkrečiai susijęs su įrodymų rinkimu užsienyje arba per vaizdo konferenciją. Pagal bendrąsias taisykles Slovakijos teismų posėdžiai visada rengiami oficialiąja kalba, o prireikus kviečiami vertėjai žodžiu.

Jeigu renkant įrodymus dalyvauja teismas, reikėtų, kad prašymą gaunantis teismas surengtų teismo posėdį ir kad todėl įrodymai būtų renkami šio teismo kalba. Jeigu teismas renka įrodymus tiesiogiai pagal 17 straipsnį, jis tai daro savo kalba.

7 Jei reikalingi vertėjai žodžiu, kas atsakingas už jų parūpinimą abiejų rūšių apklausoms ir kur jie turi būti?

Slovakijos teisėje šiuo klausimu nėra jokios nuostatos. Vertėjai žodžiu parūpinami *ad hoc*, atitinkamiems teismams susitarus tarpusavyje.

8 Kokia tvarka taikoma pasirengimui apklausai ir pranešimui apklaustinam asmeniui apie apklausos laiką ir vietą? Kiek laiko reikia apklausos datai nustatyti, kad asmeniui galėtų būti pranešta prieš pakankamai laiko?

Slovakijos teisėje nėra jokių konkrečių nuostatų, kuriomis būtų reglamentuojami šie klausimai. Taikomos bendros taisyklės dėl posėdžių rengimo ir liudytojų bei šalių šaukimo į teismą. Paprastai teismai įrodymus renka per posėdžius (Civilinio proceso kodekso 122 straipsnis), o šaukimas į teismą turi būti įteiktas pakankamai anksti, kad būtų paisoma teisės aktuose nustatyto pasirengimo teismo posėdžiui termino (Teismų administracinių ir kanceliarijos taisyklių 46 straipsnio 3 dalis), kuris „paprastai yra 5 dienos iki numatytos teismo posėdžio datos“ (Civilinio proceso kodekso 115 straipsnio 2 dalis).

9 Kokios išlaidos patiriamos dėl vaizdo konferencijų naudojimo ir kaip jos apmokėtinos?

Slovakijos teismai netaiko mokesčių už vaizdo konferencijas.

10 Kokie reikalavimai taikomi (jei taikomi) siekiant užtikrinti, kad prašančiojo teismo tiesiogiai apklaustinam asmeniui būtų pranešta, kad apklausa vykdoma savanoriškai?

Slovakijos teisėje nėra specialių nuostatų, kuriomis būtų reglamentuojami šie klausimai. Apskritai teismas posėdžio pradžioje turi pranešti asmeniui apie jo procesines teises ir pareigas. Tai netaikoma, jeigu šiems asmenims atstovauja advokatas (*advokát*). (Civilinio proceso kodekso 5 straipsnis).

11 Kokia tvarka tikrinama apklaustino asmens tapatybė?

Slovakijos teisėje nėra specialių nuostatų, kuriomis būtų reglamentuojami šie klausimai. Dėl specialios procedūros sprendžiama atitinkamų teismų *ad hoc* sudaromu tarpusavio susitarimu. Taikomos bendrosios nuostatos dėl apklausiamo asmens tapatybės patikros. Šiose nuostatose nurodyta, kad teismo posėdžio pradžioje turi būti nustatoma liudytojo tapatybė ir visos aplinkybės, kurios galėtų paveikti liudytojo patikimumą (šeimos ryšiai ir pan., Civilinio proceso kodekso 126 straipsnio 2 dalis).

12 Kokie reikalavimai taikomi priešais ir kokią informaciją turi pateikti prašantysis teismas, jei tiesiogiai renkant įrodymus pagal 17 straipsnį reikalinga priešais?

Slovakijos teisėje yra specialiosios nuostatos, kuriomis šie klausimai reglamentuojami tik baudžiamosiose, o ne civilinėse bylose.

Tačiau pagal Civilinio proceso kodekso 126 straipsnio 2 dalį teismai kiekvieno teismo posėdžio pradžioje informuoja liudytojus apie jų parodymų svarbą, liudytojų teises ir pareigas (sakyti tiesą ir nieko nenukylėti) ir baudžiamąsias melagingų parodymų pasekmes. Pažymėtina, kad ši teisės akto nuostata (dėl melagingų parodymų) netaikoma bylos šalims.

13 Kokios priemonės taikomos užtikrinant, kad vaizdo konferencijos vietoje būtų kontaktinis asmuo, su kuriuo prašantysis teismas galėtų palaikyti ryšius, ir asmuo, su kuriuo būtų galima susisiekti apklausos dieną dėl vaizdo konferencijos įrenginių eksploatavimo ir spręsti kilusias technines problemas?

Visi Slovakijos teismai turi administratorių, kurio galima prašyti suplanuoti išbandyti vaizdo ryšį, nustatyti posėdžio datą ir pan. Administratorius yra apmokytas dirbti su vaizdo konferencijos įranga. Kilus sunkumams administratorius gali susisiekti su teismo technikos specialistu ir pasirūpinti, kad šis specialistas atvyktų teismo posėdžio dieną.

14 Kokią papildomą informaciją turi (jei turi) pateikti prašantysis teismas?

Būtina techninė informacija, kad būtų nustatytas ryšys su prašančiojo teismo įranga.

Paskutinis naujinimas: 14/01/2019

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklę rasite puslapyje „Teisinė informacija“.